

GST Accounting-II-603

Sem-VI

Time: 3hrs

M.M.-70

Note : The candidates are required to attempt two questions each from Section A & B Section C will be compulsory

Section-A

Attempt any two questions. Each question carries ten marks. (2 X 10=20 marks)

- I. What is meant by Cost Ascertainment? How does Job Costing differ in technique and procedure from Batch costing? (3 marks+7 marks)
- II. S.R. Ltd has to supply 2,40,000 units of a component "Wizzo" annually for its valued customer Goenka. The Company has been producing 20,000 units per month by having 12 runs per annum. Its new Finance Manager Varun says that the production should be brought down to 5,000 units per batch and 48 batches should be run per annum. You are required to advise the Company on the following issues given that the Set-up Cost per batch is ₹ 75 per batch and Carrying Cost per unit is ₹ 1 per annum.
1. What is the Economic Batch Size?
 2. Should the Company continue producing 20,000 units per batch or should it adopt Varun's suggestion?
 3. For least cost, how many batches should be run in a year?
 4. What will be the total associated cost, i.e., Set Up Costs and Carrying Costs per annum, if EBQ is adopted? (2.5marks+2.5marks+2.5marks+2.5marks)
- III. The following is the summarised information relating to contract account number 100:

	(₹)
Contract price	6,00,000
Wages	1,64,000
General Expenses	8,600
Materials	1,20,000
Cash received (80% of certified work)	2,40,000
Materials at site	10,000
Plant	20,000

Included in the above information are wages ₹ 3,500; materials ₹ 4,000; and other expenses ₹ 2,500 which were incurred since certification. Depreciate plant at 10%.
Prepare Contract A/c No. 100.

- IV. Explain the meaning of service costing and service cost analysis. (10 marks)

Section-B

Attempt any two questions. Each question carries ten marks. (2 X 10=20 marks)

- V. What is Activity Based Costing? Distinguish between activity based costing and traditional costing. (3 marks+7 marks)
- VI. What do you mean by cost management system? Explain various factors affecting cost management system. (3 marks+7 marks)
- VII. The product of a manufacturing concern passes through two processes A and B and then to finished stock. It is ascertained that in each process normally 5% of the total weight is lost and 10% is scrap which from Processes A and B realizes ₹ 80 per ton and ₹ 200 per ton respectively. The following are the figures relating to both the processes:

	Process A	Process B
Materials in tons	1,000	70
Cost of materials per ton in rupees	125	200
Wages in rupees	28,000	10,000
Manufacturing expenses in rupees	8,000	5,250
Output in tons	830	780

Prepare Process Cost Accounts showing cost per ton of each process. There was no stock or work-in-progress in any process. Pg 1/2 **(10 marks)**

- VIII. The financial books of a company show a net profit of ₹ 1,27,560 for the year ending 31st Dec. 2003. The Cost Account shows a net profit of ₹ 1,33,520 for the same corresponding period. Prepare reconciliation account with the following facts:

	In ₹
Factory overhead under recovered in costing A/C	11,400
Administration overhead over recovered in costing A/C	8,500
Depreciation charged in financial accounts	7,320
Depreciation recovered in cost A/C	7,900
Interest received but not included in cost A/C	9,00
Income Tax debited in financial A/C	1,200
Bank interest credited financial A/C	460
Stores adjustment credited in financial A/C	840
Rent charged in financial A/C	1,720
Dividend paid recorded in financial A/C	2,400
Loss of obsolescence charged in financial A/C	520

(10 marks)

Section-C

- IX. Attempt **any ten** parts. Each part carries **three** marks. (10 X 3=30 marks)

- Retention Money
- Service cost unit
- Treatment of 'Abnormal Loss' in Process Costing
- Notional Profit
- Objectives of cost accounting
- Work -in- Process
- From the following information, prepare only an estimate for selling price of Job No. 150:

	₹
Direct materials consumed	1,000
Direct wages paid	2,000

Factory expenses	60% on wages
Office expenses	20% on factory cost

The tender should include a profit of 20% on selling price.

- h) Compute the Economic Batch Quantity for a company using batch costing with the following information:

Annual demand for the component	2,000 units
Setting up cost	₹ 100
Carrying cost per unit	₹ 10

i) While reconciliation between cost and financial accounts, state with reasons, in each of the following circumstances whether costing profit will be higher or lower than the financial profit:

Items of stock	Cost valuation	Financial valuation
Raw material(opening)	₹ 50,000	₹ 60,000
Work in progress(closing)	₹ 60,000	₹ 50,000
Finished Stock (opening)	₹ 60,000	₹ 50,000

- j) The total joint cost of products A, B, and C. till the split of point is ₹ 140. The market price of these products is ₹ 60, ₹ 90, and ₹ 120 respectively. Costs of manufacture beyond the split of point are ₹ 20 in case of product A, ₹ 10 in case of product B, ₹ 30 in case of product C. You are required to apportion the joint costs according to the market value at the split off point.
- k) The yield of a certain process is 80% as to the main product, 15% as to the by-product and 5% as to the process loss. The material put in process (5000 units) cost ₹ 23.75 per unit and all other charges are ₹ 14,250 out of which power cost accounted for 33.33%. It is ascertained that power is chargeable as to main product and byproduct in the ratio of 10:9. Draw up a statement showing the cost of the byproduct.
- l) In process A 4,000 units were introduced during January, 2017. 1,000 units 40% complete in all respects remained as closing work-in-progress at the end of the month. Total process costs during the month were ₹ 10,200. Compute the Equivalent production and ascertain the cost of work-in-progress.

Pg 2/2

ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ

ਨੋਟ: ਭਾਗ ਓ ਅਤੇ ਅ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਭਾਗ ਏ ਸਾਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਭਾਗ-ਓ

ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। (2X10=20)

1, ਲਾਗਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਬੈਚ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤਾ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਿੰਨ ਹੈ? (3 ਅੰਕ+7 ਅੰਕ)

2. ਆਪਣੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਗਾਹਕ ਗੋਇੰਕਾ ਲਈ ਐਸ.ਆਰ. ਲਿਮਟਿਡ ਇਕ ਭਾਗ C ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਲਾਨਾ ਦੇ 2,40,000 ਯੂਨਿਟ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। 12 ਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲਾਨਾ ਦਰ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ 20,000 ਯੂਨਿਟ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਨਵਾਂ ਵਿਤ ਮੈਨੇਜਰ ਵਰੁਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਦਾਵਾਰ 5,000 ਯੂਨਿਟ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 48 ਬੈਚ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲਾਨਾ ਚਲਾਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿਓ, ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਣਤਰ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਚ 75 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਚ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ 1 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲਾਨਾ ਹੈ।

1. ਆਰਥਿਕ ਬੈਚ ਆਕਾਰ ਕੀ ਹੈ?
2. ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 20,000 ਯੂਨਿਟ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਚ ਪੈਦਾਵਾਰ ਜਾਰੀ ਰਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਰੁਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?
3. ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲਾਗਤ ਲਈ, ਇਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਬੈਚ ਚਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?
4. ਕੁਲ ਸਹਿਯੋਗੀ ਲਾਗਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਣਤਰ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਾਗਤ ਜੇ EBQ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? (2.5 ਅੰਕ + 2.5 ਅੰਕ + 2.5 ਅੰਕ + 2.5 ਅੰਕ)

3, ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਕਾਊਂਟ ਨੰਬਰ 100 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ:

	ਰੁਪਏ
ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਮਤ	6,00,000
ਵੇਤਨ	1,64,000
ਸਧਾਰਨ ਖਰਚੇ	8,600

ਸਮਾਨ	1,20,000
ਨਕਦ ਪ੍ਰਾਪਤ (ਤਸਦੀਕ ਸ਼ੁਦਾ ਕੰਮ ਦਾ 80%)	2,40,000
ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਮਾਨ	10,000
ਪਲਾਂਟ	20,000

ਉਪਰ ਦਿਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ: ਵੇਤਨ 3,500 ਰੁਪਏ, ਸਮਾਨ 4,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਖਰਚੇ 2,500 ਰੁਪਏ ਜਿਹੜੇ ਤਸਦੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਸਨ। 10% ਤੇ ਮੁੱਲ-ਘਾਟਾ ਪਲਾਂਟ A/C ਨੰਬਰ 100 ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। (10 ਅੰਕ)

4. ਸਰਵਿਸ ਲਾਗਤਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਸਰਵਿਸ ਲਾਗਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। (10 ਅੰਕ)

ਭਾਗ-ਅ

ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। (2X10=20)

5. ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਧਾਰਿਤ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀ ਹੈ? ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਧਾਰਿਤ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਸੋ। (3 ਅੰਕ+7 ਅੰਕ)
6. ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। (3 ਅੰਕ+7 ਅੰਕ)
7. ਇਕ ਉਦਯੋਗਕ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ A ਅਤੇ B ਦੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਾ ਕੇ ਤਿਆਰ ਸਟਾਕ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ 5% ਕੁੱਲ ਭਾਰ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 10% ਰੱਦੀ ਮਾਲ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 80 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਅਤੇ 200 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਦੋਹਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਖਾਕਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

	ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ A	ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ B
ਸਮਾਨ ਟਨਾਂ ਵਿਚ	1000	70
ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਸਮਾਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਰੁਪਏ ਵਿਚ	125	200

ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵੇਤਨ	28,000	10,000
ਨਿਰਮਾਣ ਖਰਚੇ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ	8,000	5,250
ਉਤਪਾਦਨ ਟਨਾਂ ਵਿਚ	830	780

ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਲਾਗਤ ਦਿਖਾ ਕੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗਤ ਲੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਟਾਕ ਜਾਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। (10 ਅੰਕ)

8. ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਤੀ ਵਰ੍ਹੇ-ਖਾਤੇ 31 ਦਸੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਲਈ 1,27,560 ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਕ ਸ਼ੁਧ ਲਾਭ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਲਾਗਤ ਲੇਖਾ ਉਸ ਹੀ ਅਨੁਸਰਨ ਸਮੇਂ ਲਈ 1,33,520 ਰੁਪਏ ਦਾ ਸ਼ੁਧ ਲਾਭ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤੱਤਾਂ ਸਹਿਤ ਦੁਬਾਰਾ ਮੇਲ-ਜੋਲ ਤਿਆਰ ਕਰੋ:

	ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ
ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤਹਿਤ ਫੈਕਟਰੀ ਉਪਰਲੇ ਖਰਚੇ	11,400
ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉਪਰਲੇ ਖਰਚੇ	8,500
ਵਿਤੀ ਲੇਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲ-ਘਾਟਾ ਖਰਚੇ	7,320
ਲਾਗਤ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲ-ਘਾਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ	7900
ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਪਰ ਲਾਗਤ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ	900
ਵਿਤੀ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ	12,000
ਵਿਤੀ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ ਜਮਾਂ	460
ਵਿਤੀ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਦੇਣਦਾਰੀ	840
ਵਿਤੀ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਇਆ ਖਰਚ	1,720
ਵਿਤੀ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਡੈਂਡ ਭੁਗਤਾਨ ਰਿਕਾਰਡ	2,400
ਵਿਤੀ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਚਲਨ ਦੇ ਘਾਟੇ ਦਾ ਖਰਚ	520
	(10 ਅੰਕ)

2444/MJ

9. ਕੋਈ 10 ਭਾਗ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ। (10X3=30ਅੰਕ)

1. ਰੁਕਾਵਟ ਪਨ
2. ਸਰਵਿਸ ਲਾਗਤ ਯੂਨਿਟ
3. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਅਸੁਭਾਵਿਕ ਘਾਟੇ' ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ
4. ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਭ
5. ਲਾਗਤ ਲੇਖਾਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼
6. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੰਮ
7. ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਕਿੱਤਾ ਨੰਬਰ 150 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਕੇਵਲ ਇਕ ਅਨੁਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰੋ:

ਰੁਪਏ

ਸਿੱਧੀ ਸਮਾਨ ਖੱਪਤ

1000

ਸਿੱਧਾ ਵੇਤਨ ਭੁਗਤਾਨ

2000

ਫੈਕਟਰੀ ਖਰਚੇ

ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ 60%

ਦਫਤਰੀ ਖਰਚੇ

ਫੈਕਟਰੀ ਲਾਗਤ 'ਤੇ 20%

ਟੈਂਡਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ 20% ਦਾ ਲਾਭ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

8. ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬੈਚ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਰਤ ਕੇ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਬੈਚ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉ:

ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਮੰਗ

2000 ਯੂਨਿਟ

ਬਣਤਰ ਲਾਗਤ

100 ਰੁਪਏ

ਲਿਜਾਉਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ

10 ਰੁਪਏ

9. ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਵਿਤੀ ਲੇਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਮੇਲ ਸਮੇਂ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਰੇਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਦਸੋ ਕਿ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਭ ਵਿਤੀ ਲਾਭ ਨਾਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਜਾਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ:

ਸਟਾਕ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ	ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ	ਵਿਤੀ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ
ਕੱਚਾ ਮਾਲ (ਆਰੰਭ ਸਮੇਂ)	50,000 ਰੁਪਏ	60,000 ਰੁਪਏ
ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ (ਬੰਦ ਕਰਨ ਸਮੇਂ)	60,000 ਰੁਪਏ	50,000 ਰੁਪਏ
ਤਿਆਰ ਸਟਾਕ (ਆਰੰਭ ਸਮੇਂ)	60,000 ਰੁਪਏ	50,000 ਰੁਪਏ

10. A, B ਅਤੇ C ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਜੋੜ ਲਾਗਤ, ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਵਖਰਾ ਹੋਣ ਤਕ 140 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 60 ਰੁਪਏ, 90 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 120 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਵਖਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਲਾਗਤ A ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 20 ਰੁਪਏ, B ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 10 ਰੁਪਏ, C ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 30 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਵਖਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋੜ ਲਾਗਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਕਰੋ।
11. ਇਕ ਖਾਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਮੁੱਖ ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 80% ਗੌਣ ਉਪਜ ਅਨੁਸਾਰ 15% ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਘਾਟੇ ਅਨੁਸਾਰ 5% ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (5000 ਯੂਨਿਟ) ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਲਾਗਤ 23.75 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ 14,250 ਰੁਪਏ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਲਾਗਤ 33.33% ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਇਆ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਜਲੀ 10.9 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਉਪਜ ਅਤੇ ਗੌਣ ਉਪਜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੂਲਯੋਗ ਹੈ। ਗੌਣ ਉਪਜ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਿਖਾ ਕੇ ਇਕ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਬਣਾਉ।
12. A ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜਨਵਰੀ 2017 ਦੌਰਾਨ 4,000 ਯੂਨਿਟ ਆਰੰਭ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਚਲ ਰਹੇ ਕੰਮ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੇ 1,000 ਯੂਨਿਟ 40% ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਤੇ ਪੂਰੇ ਸਨ। ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗਤ 10,200 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਸਮ ਮੁੱਲ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉ ਅਤੇ ਚਲ ਰਹੇ ਕੰਮ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰੋ।